

«**Ο** φαρμακευτικός κλάδος είναι μέρος της λύσης του προβλήματος και τα τελευταία χρόνια το αποδεικνύει έμπρακτα συμβάλλοντας ουσιαστικά στη διατήρηση της λειτουργίας του συστήματος υγείας», επισημαίνει ο πρόεδρος του Συνδέσμου Φαρμακευτικών Επιχειρήσεων Ελλάδος, **Ολύμπιος Παπαδημητρίου**. Ο κ. Παπαδημητρίου, που ανέλαβε πρόσφατα το τιμόνι του ΣΦΕΕ, μιλά για τις προτεραιότητες του κλάδου κατά τη δύσκολη αυτή συγκυρία, στην οποία διακυβεύεται η βιωσιμότητα του συστήματος υγείας και η πρόσβαση του ασθενούς στο φάρμακο που έχει ανάγκη.

■ **Αναλάβετε την προεδρία του ΣΦΕΕ σε μια δύσκολη περίοδο, όπου ο κλάδος αντιμετωπίζει πολλά προβλήματα, αλλά και ο Σύνδεσμος δέχεται κριτική. Ποιες είναι οι προτεραιότητες και ποιοι οι στόχοι σας;**

Προτεραιότητα για το νέο Δ.Σ. είναι να εξασφαλίσουμε τη βιωσιμότητα του κλάδου του φαρμάκου γιατί μόνο μέσω αυτής θα μπορούσαμε να συμβάλουμε σε ένα βιώσιμο και αποτελεσματικό δημόσιο σύστημα υγείας το οποίο θα εξυπηρετεί τον πολίτη. Πριν από μερικά χρόνια η βιωσιμότητα για τον φαρμακευτικό κλάδο ήταν δεδομένη, κανένας δεν αναφερόταν σε αυτή, μιλούσαμε μόνο για προοπτικές ανάπτυξης. Σήμερα, και ενώ ο κλάδος συνεχίζει να επιτελεί το έργο του, να διασφαλίζει δηλαδή τις απαραίτητες θεραπείες για όλους όσους ζουν στην Ελλάδα και τις χρειάζονται, η οικονομική πίεση που δέχεται είναι πρωτοφανής και τον αποδυναμώνει διαχρονικά. Η μετακύλιση στη φαρμακοβιομηχανία οποιουδήποτε οικονομικού βάρους που το κράτος αδυνατεί ή δεν επιθυμεί να επιμνησθεί, ώστε να προσφέρει αξιοπρεπή φαρμακευτική φροντίδα στους πολίτες του, δεν είναι μια πολιτική που θα επιβιώσει μακροπρόθεσμα και οι συνέπειες θα είναι οδυνηρές πρωτίτως για τον κλάδο μας, αλλά και για το δημόσιο σύστημα υγείας και φυσικά για τους πάσχοντες.

■ **Ποια είναι τα αιτήματα του κλάδου τη δύσκολη αυτή συγκυρία που διανύουμε;**

Διεκδικούμε από την πολιτεία ένα νέο μέγιστο πολιτικής για το φάρμακο, που θα στηρίζεται σε δύο πυλώνες: Ο πρώτος αφορά τον εξορθολογισμό/επαναπροσδιορισμό της φαρμακευτικής δαπάνης ώστε να καλύπτει τις πραγματικές ανάγκες της χώρας μας, με ταυτόχρονη ορθολογική διαχείριση των μηχανισμών υποχρεωτικών επιστροφών χρημάτων από τη φαρμακοβιομηχανία στο κράτος (clawback), οι οποίες δεν μπορεί να συνεχίσουν να αυξάνονται ανεξέλεγκτα. Δηλαδή, αφενός χρειάζεται να προστεθούν 200-300 εκατομμύρια ευρώ ετησίως στη δημόσια φαρμακευτική δαπάνη, αφετέρου θα πρέπει να τοποθετηθεί ένα ανώτατο όριο στο clawback (υπέρβαση) ή αυτό να βαρύνει με συμπνευθνότητα τόσο τις φαρμακευτικές εταιρείες όσο και την πολιτεία, όπως γίνεται και σε άλλες χώρες της Ευρώπης.

Ο δεύτερος πυλώνας αφορά την ολοκλήρωση όλων εκείνων των ουσιαστικών δομικών αλλαγών (μεταρρυθμίσεων) που θα ελέγχουν τη ζήτηση για φάρμακα, τις συνταγογραφικές πρακτικές, την τυχόν αλόγιστη χρήση, ενώ ταυτόχρονα θα εξασφαλίσουν χώρο για τις νέες καινοτόμες θεραπείες που έρχονται ώστε να γίνουν αφενός προσβάσιμες στους ασθενείς αφετέρου βιώσιμες για τις εταιρείες που τις διαθέτουν.

Ο πρώτος πυλώνας είναι απαραίτητος βραχυπρόθεσμα γιατί έτσι θα εξασφαλιστεί η βιωσιμότητα των εταιρειών του κλάδου και η διατήρηση των φαρμάκων στην αγορά και ο δεύτερος πυλώνας είναι απαραίτητος διαχρονικά γιατί έτσι θα εξασφαλιστεί η βιωσιμότητα του συστήματος υγείας που κινδυνεύει. Οποιαδήποτε άλλη πολιτική μπορεί να έχει ανυπολόγιστες συνέπειες για τους ασθενείς, την απασχόληση και την εθνική οικονομία.

■ **Το αναθεωρημένο μνημόνιο προβλέπει τη**

Ολύμπιος Παπαδημητρίου πρόεδρος ΣΦΕΕ

«Διακυβεύεται η πρόσβαση των ασθενών στο φάρμακο»

«Η πολιτεία πρέπει να αντιληφθεί ότι η υγιής φαρμακοβιομηχανία είναι αναπόσπαστο τμήμα ενός βιώσιμου δημόσιου συστήματος υγείας»

διατήρηση του clawback (μηνιασμός υποχρεωτικών επιστροφών) μέχρι το 2022. Τι σημαίνει αυτή η εξέλιξη για τη φαρμακοβιομηχανία;

Από το 2012, που εισήχθη το clawback, το μέγεθος του μόνο αυξάνεται. Ξεκίνησε ως προσωρινό μέτρο, αλλά ουδέν μονιμότερο του προσωρινού, όπως φαίνεται, καθώς, μετά τον πρόσφατο νόμο του Ιουνίου, το πλάνο είναι να συμπληρωθεί μια δεκαετία ισχύος.

Η διατήρηση αυτού του απαράδεκτου μέτρου είναι μια τρανταχτή απόδειξη ότι η κυβέρνηση και οι θεσμοί όχι μόνο δεν έχουν καταφέρει όλα αυτά τα χρόνια να ελέγξουν το ύψος της φαρμακευτικής δαπάνης, αλλά προφανώς δεν προτίθενται να πιεστούν για να το καταφέρουν τώρα. Το clawback είναι ένα δικτυ ασφαλείας που επιβλήθηκε από τους δανειστές μας και επικυρώθηκε από

τη βούληση της πολιτείας, ώστε να μπορεί να εφυσικά και να αδιαφορεί. Αντί να παλεύει με τη βάση της υιοθέτησης δομικών μεταρρυθμίσεων, ακολουθεί την εύκολη λύση της μετακύλισης της υπέρβασης της φαρμακευτικής δαπάνης στη φαρμακοβιομηχανία. Η προσέγγιση είναι παρόμοια με τη φορολογία των πολιτών. Αντί να εντοπιστούν αυτοί που φοροδιαφεύγουν και να τους καταλογιστεί το μερίδιο των φόρων που τους αναλογεί, καταλογίζονται περισσότεροι φόροι σε όσους αποδεδειγμένα δεν φοροδιαφεύγουν. Μόνο που έτσι γίνονται και εκείνοι κάποια στιγμή προβληματικοί και δεν μπορούν να συνεισφέρουν πλέον.

■ **Ποια είναι η επιβάρυνση για τη φαρμακοβιομηχανία;**

Για το 2017 επιστρέψαμε πάνω από 1 δισ. ευρώ στο Δημόσιο, 4 φορές πάνω από τον αντίστοιχο ευρωπαϊκό μέσο όρο, και το 2018 η συνολική συνεισφορά της βιομηχανίας (rebate + clawback) φτάνει να αγγίζει το 1,2 δισ. ευρώ (49% της δημόσιας φαρμακευτικής δαπάνης!). Τα στοιχεία του πρώτου τριμήνου 2018 δείχνουν ότι μόνο το clawback θα ξεπεράσει τα 600 εκατ. ευρώ (από 478 εκατ. το 2017). Φοροεξόντωση, αποεπένδυση και συρρίκνωση του μεγέθους και των θέσεων εργασίας της φαρμακοβιομηχανίας είναι προ των πυλών. Πολύς εταιρείες δεν θα πληρώσουν το clawback διότι απλά δεν μπορούν, ενώ άλλες σκεδιάζουν περικοπές εξόδων. Ταυτόχρονα, διακυβεύεται η καλή λειτουργία του δημόσιου συστήματος υγείας και η πρόσβαση των ασθενών στο φάρμακο που τους χρειάζεται. Είναι λυπηρό το γεγονός πως η πολιτεία δεν αντιλαμβάνεται ότι η υγιής φαρμακοβιομηχανία είναι αναπόσπαστο τμήμα ενός βιώσιμου δημόσιου συστήματος υγείας και αυτό μακροπρόθεσμα είναι το παν.

■ **Τι σημαίνει στην πράξη βιωσιμότητα του συστήματος υγείας;**

Καθώς η χώρα μας ετοιμάζεται να γυρίσει σελίδα, είναι εξαιρετικά σημαντικό όχι μόνο να εμπεδώσουμε τα μαθήματα που μας δίδαξε η κρίση, αλλά κυρίως να δημιουργήσουμε τις προϋποθέσεις και τις συνθήκες, ώστε να κάνουμε πράξη την ανάπτυξη.

Ο τρόπος είναι να αποφύγουμε τα λάθη του παρελθόντος και να συνεχίσουμε την πλήρη εφαρμογή των μεταρρυθμίσεων:

● Αξιολόγηση των νέων τεχνολογιών υγείας (HTA), ώστε να εξασφαλίσουμε την πρόσβαση των ασθενών στις νέες και καινοτόμες θεραπείες, με τρόπο επωφελή για το Δημόσιο και βιώσιμο για τις εταιρείες.

● Εξασφάλιση δημόσιας φαρμακευτικής δαπάνης που στηρίζεται σε επιδημιολογικά πραγματικά δεδομένα και όχι σε οικονομικούς δείκτες που είναι άσχετοι με το θέμα.

● Στήριξη της τοπικής παραγωγής με τόνωση του εξαγωγικού προσανατολισμού, αλλά και αύξηση της χρήσης γενεστήμων φαρμάκων στην εσωτερική αγορά χωρίς παραβίαση των αρχών του ανταγωνισμού.

● Ενθάρρυνση των επενδύσεων στον τομέα των κλινικών μελετών, έναν τομέα που φέρνει στη χώρα χρήματα και τεχνολογία, αυξάνοντας την ανταγωνιστικότητα.

● Διαμόρφωση ενός θεσμικού πλαισίου για το φάρμακο που θα χαρακτηρίζεται από διαφάνεια, δικαιοσύνη και αυστηρότητα, το οποίο θα διασφαλίζει τη δημόσια υγεία, θα επιτρέπει την επιχειρηματική ανάπτυξη, θα προωθεί την αύξηση της απασχόλησης και θα θεωρακίζει τη βιωσιμότητα των ασφαλιστικών ταμείων.

Ο φαρμακευτικός κλάδος μπορεί να συμβάλει ουσιαστικά στηρίζοντας τις προσπάθειες της πολιτείας. Διαχρονικά υποβάλλουμε τις προτάσεις μας στις αρμόδιες Αρχές και την κυβέρνηση και επιζητούμε μια πιο επίσημη συνεργασία με την πολιτεία που θα μπορούσε να εκφραστεί με την υπογραφή ενός μνημονίου συνεργασίας, όπως μας δέκνει το παράδειγμα της Πορτογαλίας.